

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ για την ΕΚΦΡΑΣΗ- ΕΚΘΕΣΗ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ εξετάσεις Γ' λυκείου ΓΕ.Λ.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η ανεκτίμητη αξία της ανάγνωσης βιβλίων

Είναι κοινώς παραδεκτό, ότι διαχρονικά υπήρχε μια άρρηκτα συνδεδεμένη σχέση μεταξύ ανθρώπου και βιβλίου. Το βιβλίο ήταν η αστείρευτη πηγή γνώσης, το εργαλείο της δουλειάς, η πυξίδα της κριτικής σκέψης. Ωστόσο, αφενός η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, αφετέρου το αέναο κυνήγι του χρήματος και της επαγγελματικής αποκατάστασης- με αποτέλεσμα να μην υπάρχει χρόνος για την ανάγνωση ενός βιβλίου στην ανιαρή καθημερινότητα- έχουν διαταράξει το δεσμό αυτό. Όλο και λιγότεροι διατηρούν την παράδοση ακέραια. Ποιες είναι όμως οι συνέπειες που υφίσταται το άτομο από την απομάκρυνσή του από το βιβλίο;

Πρωταρχικά, το διάβασμα εξευγενίζει το πνεύμα, ακονίζει τη σκέψη. Με άλλα λόγια, οι πνευματικοί ορίζοντες διευρύνονται, η σκέψη ενεργοποιείται, η φαντασία διεγείρεται. Η απουσία εικόνων- ως απεξάρτηση από τον καταγιγισμό τους που προβάλλουν η τηλεόραση και το διαδίκτυο- δραστηριοποιεί και δυναμώνει τον εγκέφαλο, καθώς τον βάζει σε διαδικασία να σχηματίζει μόνος του τις εικόνες.

Επομένως, είναι ευλόγως δικαιολογημένη η άποψη του Joseph Addison, Άγγλου δοκιμιογράφου, ότι «το διάβασμα είναι για το μυαλό, ό,τι η γυμναστική είναι για το σώμα».

Προς επίρρωση του προαναφερθέντος αποφθέγματος, αξίζει να αναφερθεί ότι το βιβλίο είναι αγχολυτικό. Έχει παρατηρηθεί από έρευνες πανεπιστημίων ότι η ανάγνωση πριν από τον ύπνο, βοηθά το άτομο να κοιμηθεί ευκολότερα και καλύτερα. Δραπετεύει ακόμη από την τυποποιημένη ρουτίνα της καθημερινότητας.

Επιπροσθέτως, καταπολεμά την κατάθλιψη. Όσο κι αν ακούγεται παράξενο, οι οδηγοί ευτυχίας, αυτοπεποίθησης ή αυτοβελτίωσης απεγκλωβίζουν το άτομο από τις ψυχικές του διαταραχές και ανοίγουν διάπλατα τις πόρτες της αισιοδοξίας.

Εμμένοντας, στα θεραπευτικά οφέλη του βιβλίου, οι άνθρωποι που διαβάζουν, κινδυνεύουν λιγότερο- συγκριτικά με τους άλλους- να νοσήσουν από το *Alzheimer*, σύμφωνα πάντα με σύγχρονες μελέτες. Το βιβλίο καθίσταται ως ίαση της ψυχής και καταπραϊντικό της όποιας διαταραχής. «Διάβασε για να ζήσεις», όπως έλεγε ο Gustave Flaubet.

Είναι χρήσιμο να μην παραλειφθεί ότι το βιβλίο δεν έγκειται μόνο ως αφύπνιση από τον πνευματικό λήθαργο ή φορέα ατελεύτητων γνώσεων και πληροφοριών. Μας κάνει καλύτερους ανθρώπους. **Για παράδειγμα**, οι άνθρωποι που παρασύρονται συναισθηματικά από ένα βιβλίο φαντασίας, έχουν περισσότερο καλλιεργημένη την ενσυναίσθησή τους. Αυτό σημαίνει ότι το βιβλίο ασκεί θετική επίδραση στη

e-ΕΚΦΡΑΣΗ- ΕΚΘΕΣΗ

ψυχοσύνθεσή τους και εμπλουτίζουν την προσωπικότητά τους, με αποτέλεσμα να εξοστρακίζουν τα αρνητικά στοιχεία του εαυτού τους και να οπλίζονται με αρετή. Κρατούν στα χέρια τους το κλειδί για να ανοίξουν το σεντούκι με το θησαυρό. Μόνο που αυτός ο θησαυρός δεν είναι υλικός, αλλά πνευματικός.

Καταλήγοντας, οι νέες γενιές, άξιοι συνεχιστές του κόσμου που αφήνουν οι προγενέστεροι, οφείλουν να καταλάβουν ότι όσο περισσότερο ανοίγουν τα κινητά και τους υπολογιστές, τόσο περισσότερο κλείνουν τα βιβλία. Όσο περισσότερο κολλάνε πίσω από οθόνες και την κίνηση του αντίχειρα, τόσο περισσότερο απωθούν την κριτική σκέψη και τη φαντασία τους. Είναι επιτακτική ανάγκη να αγαπήσουν το βιβλίο, η οικογένεια και το σχολείο οφείλει να ενδιαφερθεί για την πνευματική καλλιέργεια των παιδιών. **Εξάλλου**, σύμφωνα με τον Κικέρωνα, «αν έχεις έναν κήπο και μια βιβλιοθήκη, έχεις όλα όσα σου χρειάζονται». Ας τον πιστέψουμε!

Σωτήρης Βαλάρης, Φοιτητής Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

A. Να συτάξετε κείμενο 80-100 λέξεων που θα συμπυκνώνει το περιεχόμενο του κειμένου.

(25 μονάδες)

B.1. «Το βιβλίο ήταν η αστείρευτη πηγή γνώσης, το εργαλείο της δουλειάς, η πυξίδα της κριτικής σκέψης.» : Να αναπτύξετε με τη μέθοδο της αιτιολόγησης την άποψη αυτή σε 80-100 λέξεις.

(10 μονάδες)

B.2. Τι δηλώνουν οι διαρθρωτικές λέξεις του κειμένου: Πρωταρχικά, Επομένως, Επιπροσθέτως, Για παράδειγμα, Εξάλλου.

(5 μονάδες)

B.3. Να βρείτε τα δομικά μέρη της δεύτερης και της τρίτης παραγράφου.

(9 μονάδες)

B.4. Να δηλώσετε αν ο συγγραφέας χρησιμοποιεί δήλωση ή συνυποδήλωση στα παρακάτω παραδείγματα.

- Το βιβλίο ήταν η αστείρευτη πηγή γνώσης
- το διάβασμα εξευγενίζει το πνεύμα,
- (το διάβασμα) ακονίζει τη σκέψη
- Το βιβλίο καθίσταται ως ίαση της ψυχής
- το σχολείο οφείλει να ενδιαφερθεί για την πνευματική καλλιέργεια των παιδιών.

(5 μονάδες)

B.5. Να εντοπίσετε στο κείμενο δύο σημεία που γίνεται επίκληση στην αυθεντία.

(6 μονάδες)

Γ. Σε μια ομιλία σας σε εκδήλωση του σχολείου σας να κάνετε λόγο για τη συμβολή του βιβλίου στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του εφήβου. Επιπλέον, να αναφέρετε τρόπους με τους οποίους το σχολείο και το διαδίκτυο θα βοηθήσει στη διάδοσή του. (500-600 λέξεις)

(40 μονάδες)